

Jean Monnet *dialogue*

Conclusions from the 6th Jean Monnet Dialogue Lausanne, Switzerland, 5-6 May 2019

We, the Leadership, Heads and representatives of Factions and Groups of the Verkhovna Rada of Ukraine (VRU) met in the format of the Jean Monnet Dialogue for peace and democracy for the sixth time since October 2016. We confirm our determination and commitment to drive forward the institutional reform of the Verkhovna Rada, in line with the “Report and roadmap on internal reform and capacity building for the VRU” and with resolution 1035-VIII of 17 March 2016.

We met to take stock of our achievements from the first five Jean Monnet Dialogues and to further develop a strategy to take our consensus-building approach into a more pro-active and decisive phase of implementation. The Working Group established by the first Jean Monnet Dialogue continues to show its potential and we should continue reflecting on ways to develop further its effectiveness.

In order to leave a lasting legacy of our work for the 9th Convocation of the Verkhovna Rada of Ukraine, we confirmed our commitment in the time available before parliamentary elections, to move from constructive dialogue and consensus-building to effective and concrete implementation of the agreed positions during the Dialogue.

We should ensure that the momentum we have gained throughout the Jean Monnet Dialogue meetings continues during the transition following the Presidential elections and, in particular, immediately after the forthcoming parliamentary elections. We are therefore fully committed to urgently showing our citizens that we are changing the political culture in our country and that we can deliver results, through consensus and dialogue, on the institutional reform of the Verkhovna Rada of Ukraine and other important national reforms.

Jean Monnet *dialogue*

We are also fully committed to leaving a legacy of progress in the area of institutional reform that will allow the 9th Convocation of the Verkhovna Rada to start its work efficiently and to deliver the results expected by the Ukrainian people.

§§§§§§§§§§§§§§§§§§

1) Reform of the Verkhovna Rada of Ukraine

Returning to the outcome of previous Jean Monnet Dialogues on the rights and responsibilities of the opposition, we undertook an extensive review of all proposals and identified those that could still be advanced during the current convocation. These included working with members of the parliament to prepare the second reading of the following priority draft laws:

- #1098 on the Temporary Investigative Commissions, and Temporary Special Commissions of the Verkhovna Rada of Ukraine;
- #7550 on the application of the d'Hondt method, which ensures an equitable distribution of positions in parliamentary committees;
- # 6256 on limiting the number of parliamentary committees;

We also agreed to start work on the reform of the Friday debates during plenary weeks that will be dedicated to a dialogue with the government on topical issues.

2) Rights and responsibilities of opposition

With the parliamentary elections on the horizon, we returned to the issue of the proportional representation of all parliamentary groups and factions in the Central Election Commission. We achieved a broad consensus to support representation of all factions and groups in the Central Election Commission

We further reiterated our conviction that the constructive participation of all factions and groups in the debates and proceedings of the Verkhovna Rada is an

Jean Monnet *dialogue*

asset for our Parliament, the credibility and sustainability of its work, and its representativeness.

We are committed to ensuring that all Members of Parliament, whether in the coalition or opposition, should be able to play their full democratic role as expected by the citizens of Ukraine. We will therefore expeditiously implement these commitments to ensure the next Convocation of the Verkhovna Rada can benefit from the lessons of the current convocation as discussed in the framework of the Jean Monnet Dialogue.

3) Electoral Law (including participation of women in the electoral process)

At the third Jean Monnet Dialogue on 22-24 November 2017 in Bazoches, we agreed that further considerations on the approach of the Verkhovna Rada to the reform of the Electoral law was needed. We therefore continued our discussions on the draft law which has passed the first reading in the Verkhovna Rada as well as on options to amend the existing electoral framework, including by ensuring a fair representation of women and men through the adoption of a quota. The different options on the table were presented. Following a lively discussion, we agreed to use this window of opportunity, before the upcoming parliamentary elections, to complete our work on the draft electoral code during the 8th convocation of the Verkhovna Rada.

We believe we have achieved an important step forward in building consensus on a topic of strategic importance in strengthening Ukrainian democracy.

4) Immunity of the Deputies of the Verkhovna Rada

We had a systemic debate on the immunity of the Deputies of the Verkhovna Rada. We recalled the positions that have already been articulated in recent debates in the Verkhovna Rada including whether there should be a Law on immunity only for the Members of Parliament of the Verkhovna Rada or, in order to achieve transparency and level playing field across all state institutions -Laws on the immunity of MPs, President of Ukraine, and Judges.

Jean Monnet *dialogue*

5) Conclusion

We consider this is a critical moment for the Verkhovna Rada to ensure transparency and integrity of the upcoming parliamentary elections. We are ready to show our responsibility and leadership in the transition to the 9th Convocation by building on the important legacy and momentum provided by the Jean Monnet Dialogue process through the effective implementation of these conclusions. It is a critical momentum for coordination of actions between the Parliament, the President and the Government.

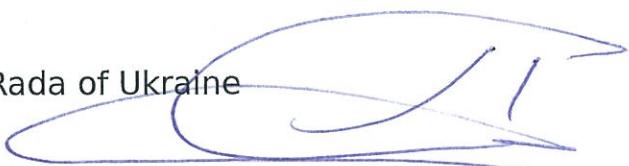
In addition, we recommend to our colleagues, the Speaker and faction and group leaders, of the 9th Convocation to meet at its earliest convenience, shortly after the parliamentary elections, for the 7th Jean Monnet Dialogue in order to continue the legacy of this convocation. In particular, we underline the importance of continuing the path we have travelled together to transform the parliamentary culture in Ukraine into that of a modern European parliamentary culture of inter-party dialogue and consensus-building in the interest of all Ukrainians.

Jean Monnet *dialogue*

The conclusions of the 6th Jean Monnet Dialogue have been agreed by all the below-listed political leaders or their representatives on 6 May 2019 in Lausanne.

SIGNATURES

Andriy PARUBIY, Speaker of the Verkhovna Rada of Ukraine

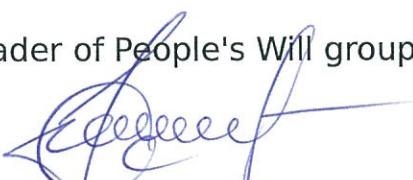
Oleksandr CHERNENKO, MP, on behalf of the Bloc of Petro Poroshenko faction

Maksym BURBAK, Leader of People's Front faction

Iaroslav MOSKALENKO, Leader of People's Will group

Oleksandr DOLZHENKOV, MP, on behalf of the Opposition Bloc faction

Viktor HALASIUK, MP, on behalf of the Radical Party faction

Oleh BEREZIUK, Leader of Samopomich faction

Ivan KRULKO, MP, on behalf of Batkivshchyna faction

Jean Monnet *dialogue*

Висновки шостого Діалогу Жана Моне Лозанна, Швейцарія, 5-6 травня 2019 р.

Ми, голови та представники депутатських фракцій і груп у Верховній Раді України, провели шосту зустріч у форматі Діалогу Жана Моне задля миру та демократії, починаючи з жовтня 2016 року. Ми підтверджуємо свою рішучість та відданість просуванню інституційної реформи Верховної Ради України згідно з Доповіддю та дорожньою картою щодо внутрішньої реформи та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України та Постановою ВРУ №1035-VIII, прийнятою 17 березня 2016 року.

Ми зібралися, щоб обговорити досягнення за результатами перших п'яти Діалогів Жана Моне та продовжити розробку стратегії, яка базується на пошуках консенсусу, у напрямку, що забезпечить вихід на більш активну та рішучу стадію реалізації. Робоча група, створена під час первого Діалогу Жана Моне, продовжує демонструвати свій потенціал, і ми маємо розглянути шляхи подальшого покращення ефективності її роботи.

Щоб залишити напрацювання нашої роботи для Верховної Ради України 9-го скликання, ми продовжуємо конструктивний діалог та побудову консенсусу до безпосередньої та ефективної реалізації позицій, що були узгоджені у ході Діалогу.

Ми докладемо зусиль для того щоб імпульс, який ми отримали завдяки зустрічам у рамках Діалогу Жана Моне, буде збережений після виборів Президента України і прийдешніх парламентських виборів. Отже, ми готові невідкладно продемонструвати нашим співгромадянам, що ми змінюємо політичну культуру в нашій країні, а також можемо досягти результатів у справі реформування Верховної Ради України та просування інших важливих національних реформ на основі консенсусу і діалогу.

Ми також повністю віддані меті залишити спадщину поступу в галузі імплементації інституційної реформи, що дозволить Верховній Раді України дев'ятого скликання ефективно розпочати свою роботу і виправдати очікування українського народу.

Jean Monnet *dialogue*

§§§§§§§§§§§§§§§§§§

1) Реформа роботи Верховної Ради України

Повертаючись до результатів попередніх Діалогів Жана Моне щодо прав та обов'язків опозиції, ми провели масштабне вивчення всіх пропозицій та визначили ті з них, які все ще можна просувати протягом поточного скликання. Вони, зокрема, передбачають роботу із народними депутатами задля підготовки до другого читання наступних пріоритетних законопроектів:

- № 1098 про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України;
- №7550 про застосування методу д'ОНДТА для забезпечення справедливого розподілу посад у комітетах;
- № 6256 щодо зменшення кількості парламентських комітетів.

Ми також погодили розпочати роботу для запровадження дебатів у п'ятницю пленарного тижня, які будуть присвячені діалогу з представниками Уряду України щодо тематичних питань.

2) Права та обов'язки опозиції

Крім цього, маючи на горизонті парламентські вибори, ми повернулись до питання забезпечення пропорційного представництва всіх депутатських груп та фракцій у Центральній виборчій комісії. Ми досягнули широкого консенсусу щодо представлення всіх депутатських фракцій та груп у складі Центральної виборчої комісії.

Ми знову висловлюємо своє переконання в тому, що конструктивна участь усіх фракцій та груп в обговореннях та процедурах Верховної Ради України є корисною для нашого парламенту – довіри до нього, його сталої роботи, а також його репрезентативності.

Ми докладемо всіх зусиль, щоб створити умови для того, аби всі народні депутати, незалежно від того, чи є вони представниками коаліції, або опозиції, могли повноцінно відігравати свою демократичну роль, яку від них

Jean Monnet *dialogue*

очікують громадяни України. З огляду на це, ми будемо швидко втілювати ці зобов'язання, щоб Верховна Рада наступного скликання могла скористатися перевагами уроків, засвоєних парламентом поточного скликання, про які говорилося у рамках Діалогу Жана Моне.

3) Виборче законодавство (включаючи участь жінок у виборчому процесі)

Під час третього діалогу Жана Моне, що відбувся 22-24 листопада 2017 у м. Базош, ми досягли згоди про необхідність подальшого розгляду підходів Верховної Ради України до реформування виборчого законодавства. З огляду на це, ми продовжили обговорення законопроекту, прийнятого у першому читанні у Верховній Раді України, а також можливостей для внесення змін до чинної законодавчої бази, задля забезпеченням рівного представництва жінок та чоловіків шляхом запровадження квот перед проведенням парламентських виборів. Були представлені різні можливі варіанти. В результаті жвавої дискусії ми погодили, що необхідно використати це вікно можливостей перед виборами до Верховної Ради України, щоб завершити нашу роботу над проектом виборчого законодавства протягом восьмого скликання Верховної Ради України.

Ми вважаємо, що ми змогли зробити важливий поступ у напрямку побудови консенсусу щодо цієї теми, котра є стратегічно важливою для підсилення демократії в Україні.

4) Недоторканність народних депутатів України

Ми системно проговорили питання недоторканності народних депутатів України. Ми повернулись до позицій, що вже висловлювались під час останніх обговорень у Верховній Раді, включаючи питання про те, чи має бути прийнятий Закон про недоторканність тільки для народних депутатів, чи – задля забезпечення прозорості та рівних умов для всіх органів влади – народних депутатів, Президента України та суддів.

Jean Monnet *dialogue*

5) Висновки

Ми вважаємо, що зараз Верховна Рада України повинна забезпечити законність і прозорість виборів народних депутатів України. Ми готові продемонструвати свою відповідальність та лідерство у переході до роботи парламенту 9-го скликання, спираючись на значні напрацювання та імпульс, набутий завдяки Діалогам Жана Моне, шляхом ефективної реалізації цих висновків. Зараз як ніколи необхідна координація дій Парламенту, Президента України та Уряду.

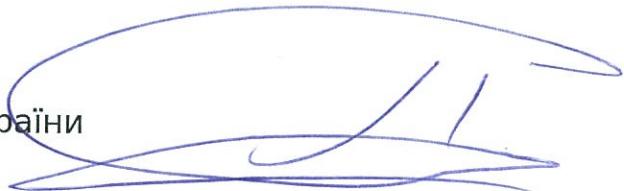
Крім цього, ми рекомендуємо нашим колегам, Голові Верховної Ради України, головам депутатських фракцій і груп у Верховній Раді України 9-го скликання провести зустріч якомога скоріше одразу після виборів до парламенту щодо сьомого Діалогу Жана Моне для продовження роботи в напрямку напрацювань парламенту цього скликання. Зокрема, ми наголошуємо на важливості продовження руху шляхом, який ми пройшли разом, до перетворення парламентської культури в Україні на сучасну європейську культуру міжпартийного діалогу та пошуку консенсусу в інтересах всіх українців.

Jean Monnet *dialogue*

Висновки шостого раунду Діалогів Жана Моне були погоджені всіма представниками депутатських фракцій та груп, які підписались нижче, 6 травня 2019 року у м. Лозанна.

ПІДПИСИ

Андрій ПАРУБІЙ, Голова Верховної Ради України

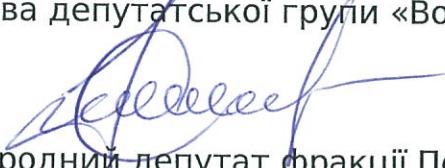
Олександр ЧЕРНЕНКО, Народний депутат фракції політичної партії «Блок Петра Порошенка»

Максим БУРБАК, Голова фракції політичної партії «Народний фронт»

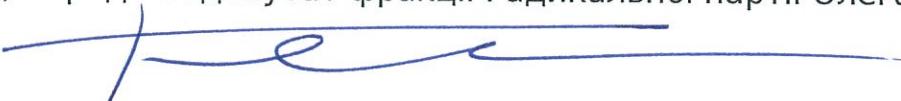
Ярослав МОСКАЛЕНКО, Голова депутатської групи «Воля народу»

Олександр ДОЛЖЕНКОВ, Народний депутат фракції Політичної партії «Опозиційний блок»

Віктор ГАЛАСЮК, Народний депутат фракції Радикальної партії Олега Ляшка

Олег БЕРЕЗЮК, Голова фракції політичної партії «Об'єднання «Самопоміч»

Іван КРУЛЬКО, Народний депутат фракції політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»

